

i Noget, som stred mod Grundloven (Sag d: 3ffe i Formen!), at vi her forhandlede, hvad vi ikke vare berettigede til at forhandle, men jeg er overbevist om, at den ærede Formand i den Henseende har fuldkommen opfyldt sin Pligt...

Formanden: Jeg troer heller ikke, den ærede Taler har tilsigtet noget Saadant.

Tscherning: Den ærede 6te kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Mourier) har meget rigtigt stillet Sagen; det er fuldkommen rigtigt, at det er en Feil, naar man ved en saadan indirecte Afgjørelse seer at lempe sig ind paa en saa vigtig Sag, og det er netop for at forhindre det, at jeg fra Begyndelsen af har, hvor jeg traf det, søgt at imødegaae det. Den særskilte fra andre lignende Forhold afvigende Maade, som man her har benyttet sig af, saavel i denne Lov som i en tilsvarende om Hartzkornets Egalisering, for at godtgjøre de geistlige Embedsmænd det, som de lide ved at deeltage i lige Skat med Andre, denne afvigende Maade siger jeg, har været en indirecte Maade at gjøre et Princip gjældende paa, som ikke har nogen Berettigelse her, og den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te District (David) har aldeles rigtigt sagt, at det Mid- del derimod, som vi benyttede os af, for at hindre det, havde slet ingen Fare ved sig; vi staae altsaa med vort Forslag paa et aldeles neutralt og fareløst Gebeet; derimod indeholder Lovforslaget, saaledes som det er forelagt, og saaledes som nogle af de vigtigste Forsvarere af det have udtalt, en directe Henlempning paa et saadant Standpunkt, hvor man udtaler, at de Midler, som af Staten ere anviste til at lønne geistlige Embedsmænd med, ikke kunne behandles som andre Midler, hvormed man lønner Embedsmænd. Naar den ærede Minister har søgt Forkjelleren deri, at de geistlige Embedsmænds Lønning er ubestemt, saa forekommer det mig, at det hænger ikke i mindste Maade sammen med det foreliggende Spørgsmaal; thi det, som her er Spørgsmaal om, er ikke om at gjøre disse Embeder bestemte, det er ikke om at rokke eller forandre noget ved deres bestemte eller ubestemte Form, men det er ganske simpelt om, forsaavidt det staaer i Statens Magt, ikke at forandre deres Stilling, men at lade deres Stilling være, som den har

været hidtildags. Dette kan ikke naaes paa nogen simplere Maade, end aldeles ligefrem at sige: Det, vi tage fra Eder under den ene Form, for at naae et Formaal, som Staten anseer nyttigt, det give vi Eder igjen under en anden Form. Dette er aabenbart den simpleste Fremstilling af denne Sag, hvilket maa falde Enhver i Dinene, som ikke seer Andet i de geistlige Embedsmænds Lønning end Lønning af en Embedsmand. Derimod begriber jeg meget godt, at, saasnart jeg betragter dette Forhold saaledes, at jeg deri seer en Kirkeforfatning, saa kommer jeg til at handle anderledes, men det er just det, vi ikke ville; vi ville ikke see nogen Kirkeforfatning her, vi gaae end videre, og vi sige, at Kirkeforfatningen, saaledes som den staaer i Grundloven, har aldeles Intet med nærværende Lønnings-spørgsmaal at gjøre (Hør! Hør! Nei!). Det er netop den Tvist, som ligger os imellem os og de Herrer, som gaae den Vej, og som indirecte beskylde os for, at vi paa indirecte Maade ville sætte vore Anskuelser igjennem (Grundtvig: Det gjør vi ogsaa!); om dem siger jeg, at de efterstræbe indirecte at sætte deres Anskuelser igjennem (Grundtvig: Det gjør de ogsaa! Latter). Vi gjøre en simpel Modstand, vi forsvare vort Gebeet. Men den ærede Rado, som sidder her paa min venstre Side, (F. A. Hansen) har paa en smuk og aabenhjertig Maade sagt, at han troede, at Geistligheden blev berørt ved disse Forslag, det vil altsaa sige, at han og vistnok Mange med ham troede, at der i Grundloven indeholdes en Beskyttelse for Noget, som kaldes Kirkens Eiendom eller hører til Kirkens Forfatning. Jeg kan ikke forstaae hans Udtalelse paa anden Maade, thi uden at stige op af deene Stige, kan han ikke naae Grundlovens § 80 (Latter). Jeg vil meget gjerne indrømme, at det er en meget uheldig Sag, naar man under 3die Behandling skal komme til at behandle et gennemgribende Spørgsmaal, men her er intet gennemgribende Spørgsmaal, thi da vi slet ikke forlange at afgjøre Noget Kirken angaaende, men kun ønske at redigere Sen saaledes, at vi med Sikkerhed vide, at enhver geistlig Embedsmand faaer godtgjort igjennem Staten det, som Staten tager fra ham, saa have